

Asia: VN/4142/2020

Oikeusapu- ja edunvalvontavirasto - selvitys perustamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kannatatteko Oikeusapu- ja edunvalvontaviraston perustamista ja nykyisistä oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä luopumista?

Kanta-Hämeen käräjäoikeus kannattaa ehdotusta. Hallinnollisten tehtävien keskittäminen on tarkoituksenmukaista.

2. Miten arvioitte Oikeusapu- ja edunvalvontaviraston perustamisen ja piiriorganisaatiosta luopumisen vaikuttavan paikallisen, alueellisen tai valtakunnallisen sidosryhmäyhteistyön hoitamiseen?

Oikeusapu- ja edunvalvontaviraston perustamisella ei vaikuttaisi olevan merkitystä paikallisen sidosryhmäyhteistyön hoitamiseen, kun toimipaikkaverkostoa ei suunnitella harvennettavan. Sen sijaan alueellisen ja varsinkin valtakunnallisen tason sidosryhmäyhteistyön edellytysten voidaan arvioida parantuvan.

3. Tulevatko erityisesti julkista oikeusapua koskevat esteellisyyden periaatteet turvatuiksi ehdotetussa virastorakenteessa?

On vaikea nähdä, että tilanne muuttuisi nykyisestä, ja että esteellisyyden periaatteet vaarantuisivat uudessa virastorakenteessa.

4. Miten arvioitte viraston perustamisen vaikuttavan julkisen oikeusavun, yleisen edunvalvonnan sekä talous- ja velkaneuvonnan palveluiden saatavuuteen ja yhdenmukaisuuteen?

Ehdotuksen mukaan toimipaikkaverkoston ei olisi tulossa muutosta. Palvelut olisivat näin ollen saatavilla nykyisessä laajuudessa. Kysymys on riittävästä henkilöstöresursseista, eikä niinkään viraston perustamisesta itsessään.

Ehdotus mahdollistaa digitalisoitujen palveluiden kehittämisen valtakunnallisella tasolla, mitä on pidettävä myönteisenä asiana. Osa palveluista on järkevää hoitaa muilla tavoin kuin

henkilökohtaisten tapaamisten yhteydessä. Kaikkien asioiden hoitaminen ei edellytä henkilökohtaista tapaamista. Tältä osin on kysymys resurssien asianmukaisesta kohdentamisesta.

5. Pidättekö ehdotettua viraston keskushallinnon organisaatorakennetta perusteltuna?

Kanta-Hämeen käräjäoikeus pitää ehdotettua organisaatorakennetta perusteltuna. Se on saman kaltainen kuin jo aikaisemmin oikeusministeriöltä pois siirtynyt keskushallinnon organisaatorakenne. Niihin verrattuna ehdotuksen mukainen henkilötyövuosimäärä vaikuttaa korkealta.

6. Pidättekö perusteltuna viraston keskushallinnon tehtävien hoitamista monipaikkaisesti ja verkostomaisesti?

Monipaikkaisuus ja verkostomaisuus on perusteltua ja kannatettavaa. Digitalisaation ja tietoliikenneyhteyksien kehittyminen mahdollistaa työn tekemisen tavoilla, jotka ennen eivät ole olleet mahdollisia. Etätyön tekeminen tulee todennäköisesti jatkumaan myös koronaviruspandemian päättymisen jälkeen, minkä vuoksi toimitilatarpeet muuttuvat merkittävästi.

7. Muut selvitystä koskevat huomionne ?

-

Palomäki Petteri
Kanta-Hämeen käräjäoikeus